

Sosiaalityön tiekartta –seminaari

Rakenteellinen sosiaalityö ja vaikuttavuus

29.5.2024

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Sosiaalialan osaamiskeskus
Verso

Tilaisuuden ohjelma

- klo 11.45 **Tilaisuus alkaa**, muutama käytännön asia ja minitutustuminen
- klo 11.55 **Tilaisuuden avauspuheenvuoro**, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg
- klo 12.10 **Kansallinen vaikuttavuuskeskus**, projektisuunnittelija Katariina Similä
- Klo 12.40 **Sosiaalihuollon suositukset-osahanke**, tutkija Maria Tapola-Haapala
- klo 13.00 **Sosiaalinen raportointi**, asiantuntija Milla Rantakari
- klo 13.20 **Kahvit ja alueella tehtävän kehittämistyön esittelyä** kehittämispisteillä vapaamuotoisesti kiertäen
- klo 14.30 **Työntekijöiden palkitseminen**, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg
- klo 15.10 **Jatkosuunnitelmia**
- Klo 15.15 **Tilaisuuden päätössanat**
- Klo 15.30 **Tilaisuus päättyy**

Minitutustuminen –
mistä kaikista
yksiköistä meitä on
paikalla?

Sosiaalityön tiekartta-seminaari

29.5.2024 Wanha Walimo

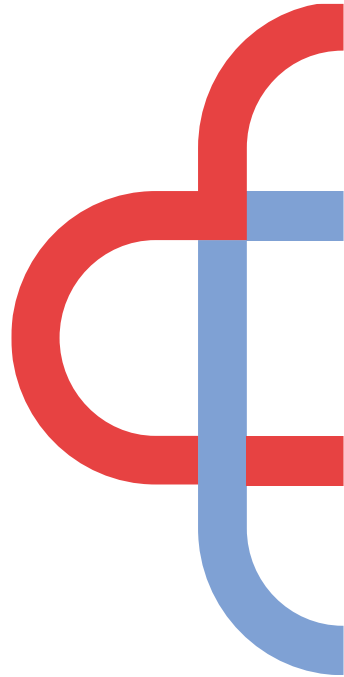
Mika Forsberg, toimialajohtaja

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Tilannekuvaa keväällä 2024

- ❑ Toimintaympäristön moninaiset haasteet ja muutoksen pakko
- ❑ Toimintaympäristössä korostuvat myös kaiken muuttuvuus, monimutkaisuus, ei-jatkuvuus, erot ja tietämisen tulkinnallisuus
- ❑ Talouden sopeutuspäätökset ja lisääntyvät palvelutarpeet
- ❑ Sote-uudistus menossa parhaillaan

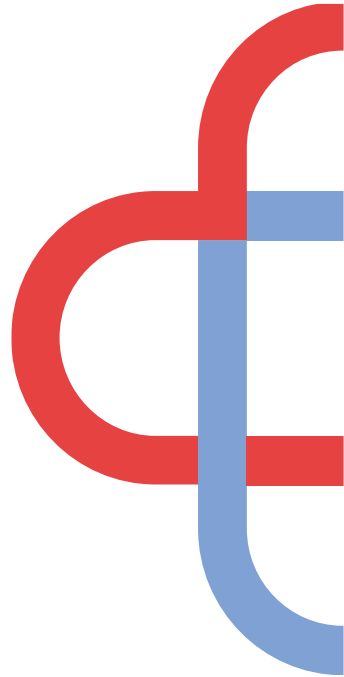
Kansallinen palvelureformi on yhteistyötä

Kansallisen tason toimet

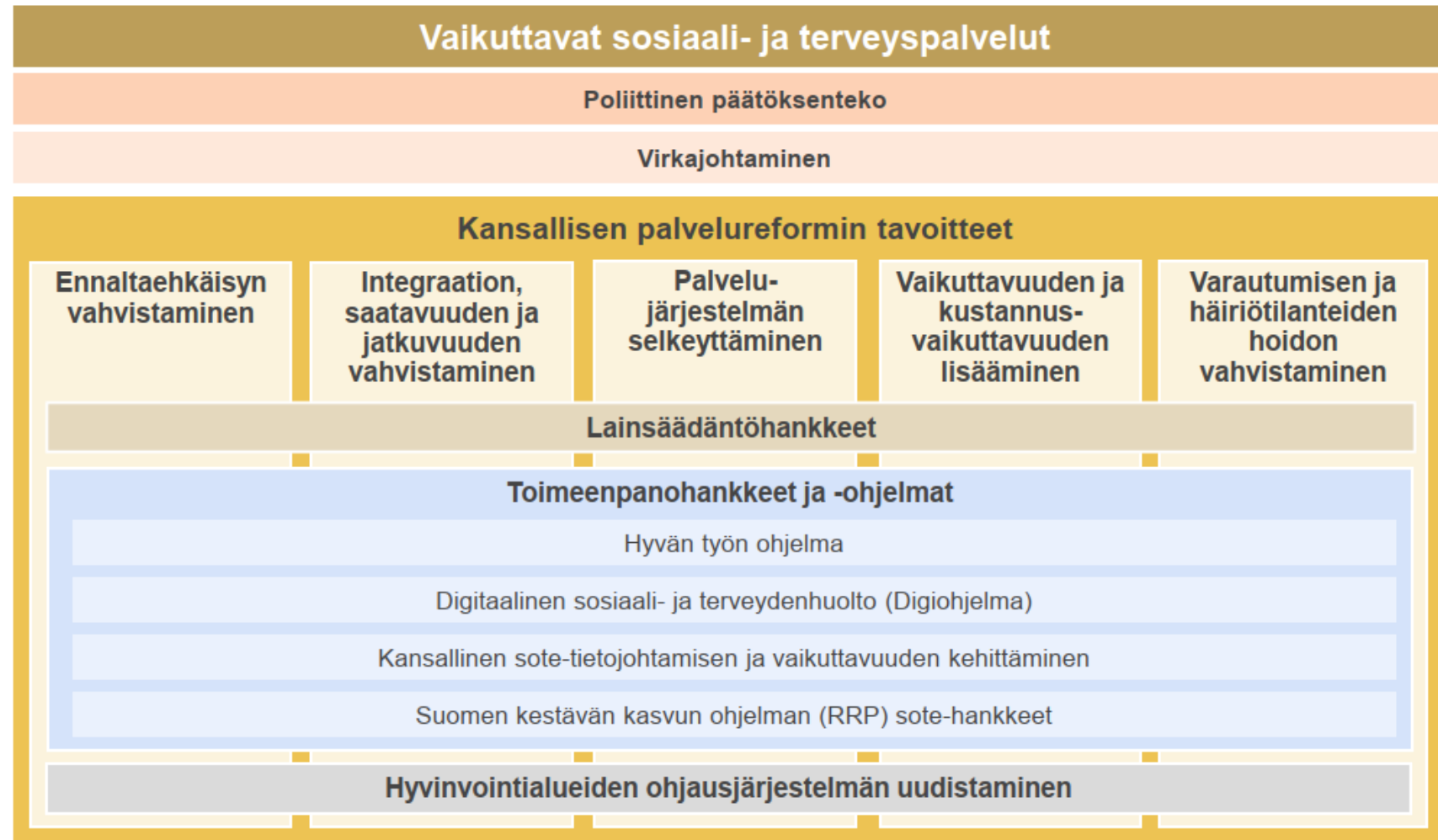
- Säädösten uudistaminen
  - mm. terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki sekä järjestämislaki
- Hyvän työn ohjelma ja sote-ammattihenkilölakien muutokset
- Digitalisaatio-ohjelma
- Vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen sekä kansallinen tietojohtaminen
- Palveluiden kehittäminen Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRP) sote-hankkeiden avulla
- Hyvinvointialueiden ohjauksen uudistaminen

Hyvinvointialueiden toimet

- Palvelurakenteen kehittäminen
  - mm. ennaltaehkäisy, yhteisölliset ja kotiin tuotavat palvelut, palveluohjaus ja palveluketjut, digitaalisten ja etäpalvelujen ensisijaisuus, parhaiden ratkaisujen levittäminen
- Toimintojen tehostaminen ja toimintatapojen uudistaminen
  - mm. investoinnit, hankinnat, tilojen ja palveluverkon järjeistäminen, sairauspoissaolojen vähentäminen
- Alueiden välisen yhteistyön ja koordinaation lisääminen
  - mm. tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, ennakoiva henkilöstösuunnittelu, lääke-, laite- ja tarvikehankintojen keskittäminen

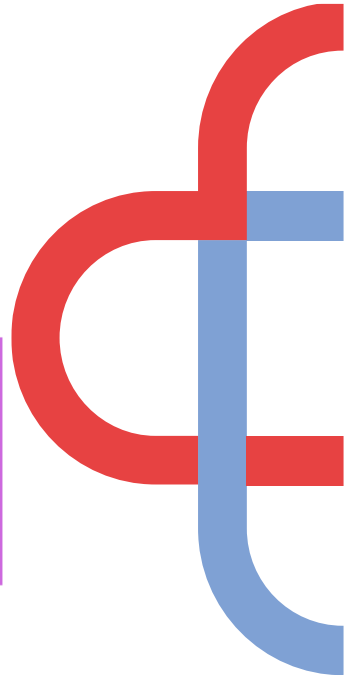

Kansallisen palvelureformin toteutusmalli

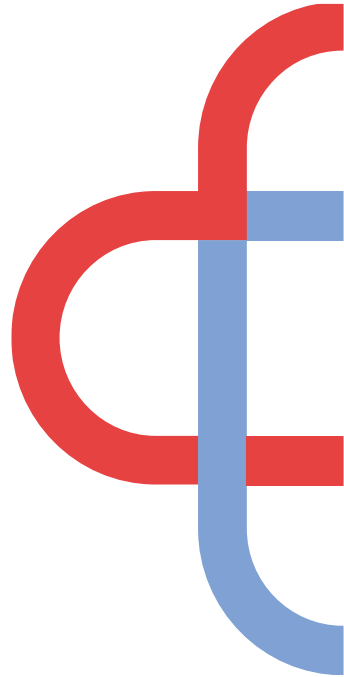
Vuoropuhelu ja ohjaus

Hyvinvointialueet & niiden muutosohjelmat

Kehittämistyön puitteet ja foorumit

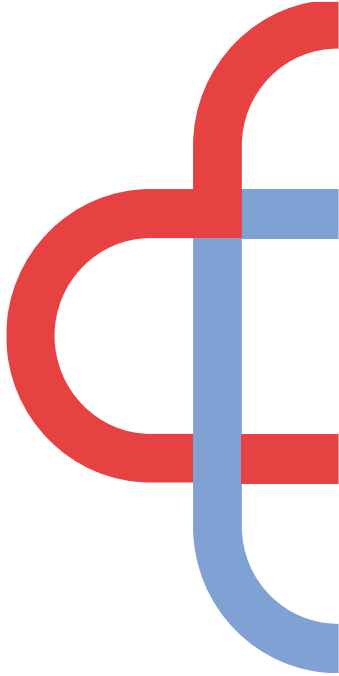
- ❑ Yhteistyöaluesopimus ja tunnistetut yhteistyötarpeet
- ❑ Alueellinen yhteistyö kuntien, järjestöjen, seurakuntien ym. kanssa, yhdessä tekemistä ja yhteensovittamista
- ❑ TKKI-toiminta ja sosiaalialan osaamiskeskustoiminta kehittämistyön tukena
- ❑ HVA:n sosiaalihuollon kehittämisen rakenteet yli toimialarajojen
- ❑ Kokonaisvaltaisen ja suunnitelmallisen kehittämisen ja toimenpiteiden tekemisen korostuminen
- ❑ Hyvinvointialueen henkilöstöohjelma ja sen toimeenpano

Sosiaalihuolto ja muutos

- Sosiaalihuolto ja erityisesti sosiaalityö yhteiskunnallisena ihmissuhdetyönä vs tekninen rationaliteetti ja kausaalisuus
- Sosiaalityöllä paljon tarjottavaa muuttuvassa, arvaamattomassa maailmassa muutos- ja hyvinvointityönä.
- Sivuille kuitenkin hyvä vilkuilla esim. terveydenhuollolla ja sosiaalihuollolla paljon yhteistä
- Rakenteiden ja tiedon tuottamisen tarpeet vaikuttavista ja kustannustehokkaista palveluista ja menetelmistä
- Arki- ja asiakaslähtöisyys muutostyössä. Mitä meiltä odotetaan?
- Resurssien ja osaamisen huomiointi, hyödyntäminen ja kohdentaminen

**Päämääränä saavutettu
asema alan parhaana
julkisena työpaikkana**

Hyvinvoivat työntekijät
Tyytyväiset asiakkaat
Me kaikki yhdessä

Kehittyvät osaajat

Kehitämme ammatti-
taitoamme jatkuvasti

Uudistamme tapaamme
tehdä töitä

Rekrytoimme ja
perehdytämme onnistuneesti

Yhteisöllinen toimintakulttuuri

Kohtelemme kaikkia oikeudenmukaisesti

Olemme vuorovaikutuksessa ja
viestimme avoimesti ja kattavasti

Meillä on turvallinen työympäristö

Panostamme työntekijäkokemukseen

Reilu johtaminen

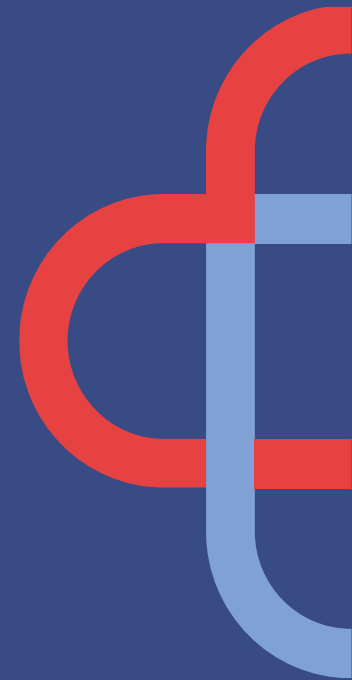
Annamme ja vastaanotamme
palautetta rakentavasti

Tuemme yhdessä työssä ja
johtamisessa onnistumista

Huomioimme onnistumiset

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Kansallisen vaikuttavuuskeskuksen valmistelu

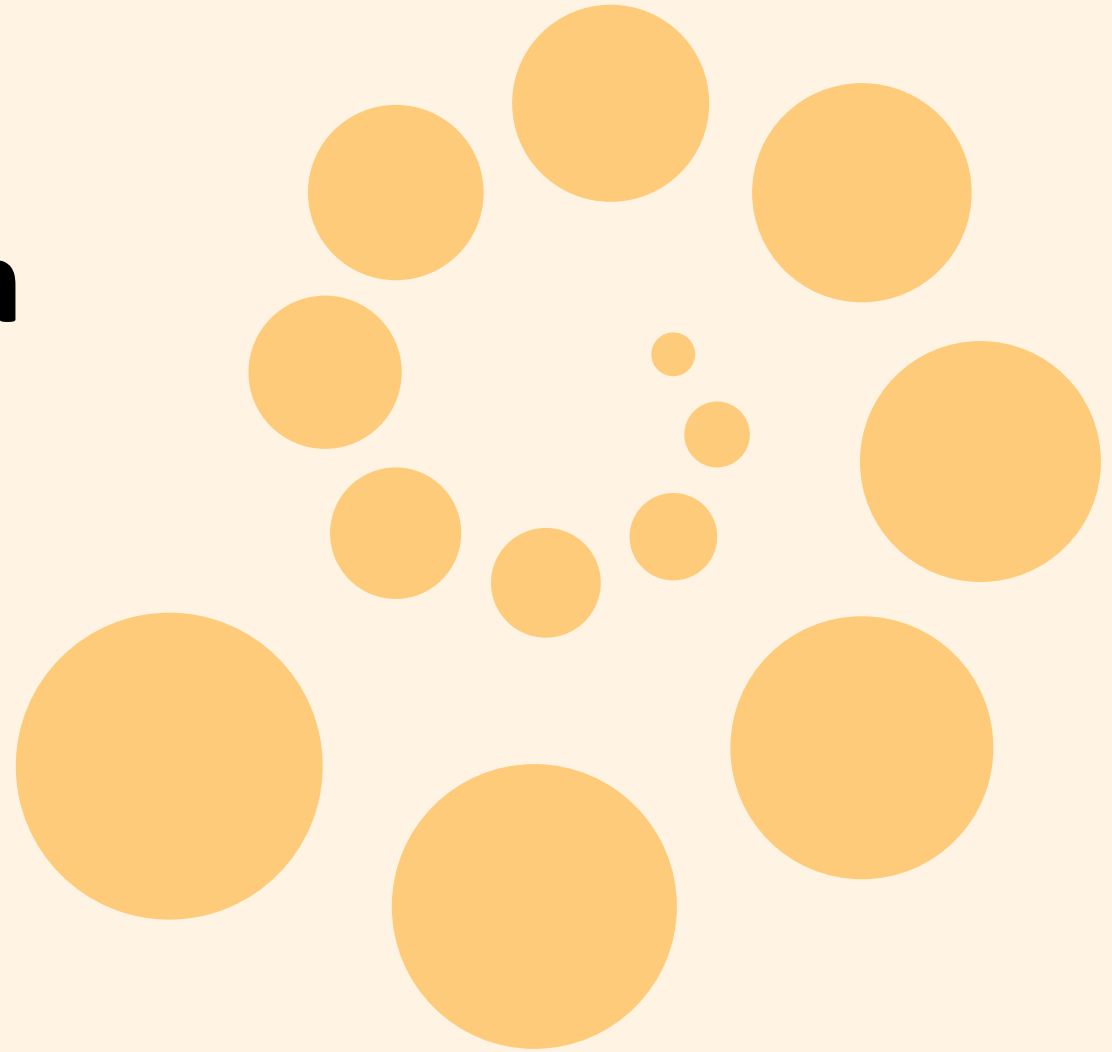
29.5. Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Vaikuttavuuskeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Taustaselvitys

- Selvityshenkilöt:
- apulaisprofessori Paulus Torkki (Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta)
- johtaja Tomi Mäki-Opas (Itä-Suomen yliopiston Vaikuttavuuden talo)
- Julkaistiin elokuussa 2021

Kansallinen valmistelu

- 2ME rahoitus EU:n **Kestävän kasvun ohjelmasta** (RRP) vuosille **2023-2025**
- Pirkanmaan koordinaatiovastuusta sovittu 17.8.2022
- Sisällön valmistelu ja toteutus: yhteistyössä **kaikkien yliopistohyvinvointialueiden kanssa**

”Valtionavustuksen saajan on kohdennettava valtionavustuksesta vähintään 50 % **sosiaalihuollon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen** liittyvään kehittämiseen.” (STM:n rahoituspäätös VN/27064/2022)

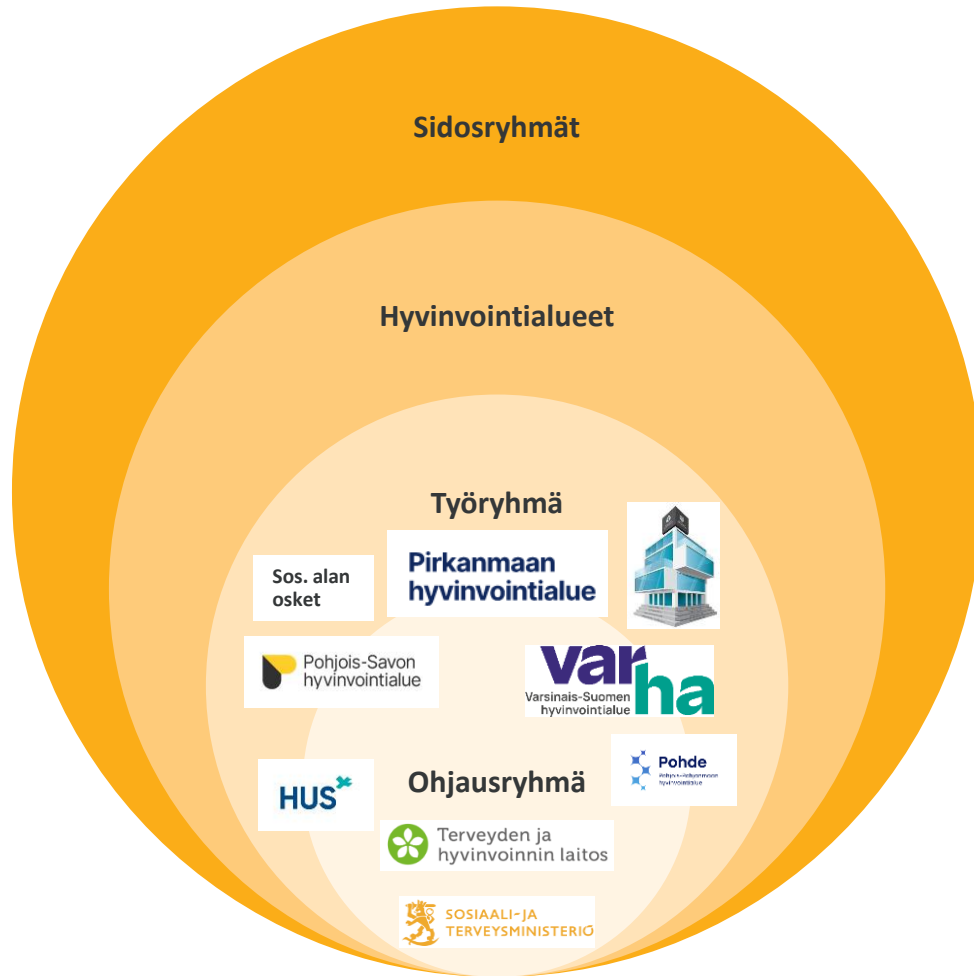
**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Ketkä ovat vaikuttavuuskeskus?

Mitä?

Kansallinen vaikuttavuuskeskus vastaa vaikuttavuuden parantamisen tarpeisiin ja toimii kansallisen tilannekuvan ja yhteistyön johtajana, linjaten ja koordinoiden vaikuttavuustietotarpeita, vaikuttavuustiedon keräämistä ja tiedon hyödyntämistä.

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Tavoitteena palveluiden vaikuttavuuden lisääminen – Miten?

Luonnos/STM

Kansallinen vaikuttavuusstrategia

Ministeriöt ja hyvinvointialueet
Laativat vaikuttavuusstrategian ja seuraavat sen toteutumista

Vaikuttavuuden tietopohja ja mittaaminen

THL ja Laaturekisterit vastaavat vaikuttavuustiedon tietotuotannosta
VM kehittää kustannusvaikuttavuuden mittareita

Hyvinvointialueet ja vaikuttavuuskeskus osallistuvat määrittelyyn ja testaavat mittareita

Vaikuttavuustutkimus

Vaikuttavuuden talo koordinoi vaikuttavuustutkimusta kansallisesti

Arviointi

Palko, Hila, FinCCHTA, Duodecim, Fimea, Hotus arvioivat lääkkeiden, hoitomenetelmien ja –käytäntöjen vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta sekä antavat suosituksia parhaista käytännöistä
Osaamiskeskukset arvioivat parhaita käytäntöjä

Implementointi

Innokylä, Vaikuttavuuskeskus ja osaamiskeskukset kokoavat tietoa parhaista käytännöistä, luovat käyttöönoton konsepteja sekä kouluttavat ja tukevat HVAta käyttöönotossa

Alueiden vaikuttavuusverkoston jäsenet implementoivat parhaita käytäntöjä

Vahvistettavaan tietoon ja tutkimukseen perustuen vaikuttavimmat, pätevästi arvioidut ja suositellut menetelmät ja käytännöt otetaan kansalliseen käyttöön.

Euroopan unionin
rahoittama

NextGenerationEU

Lähde: STM Vaikuttavuusverkosto

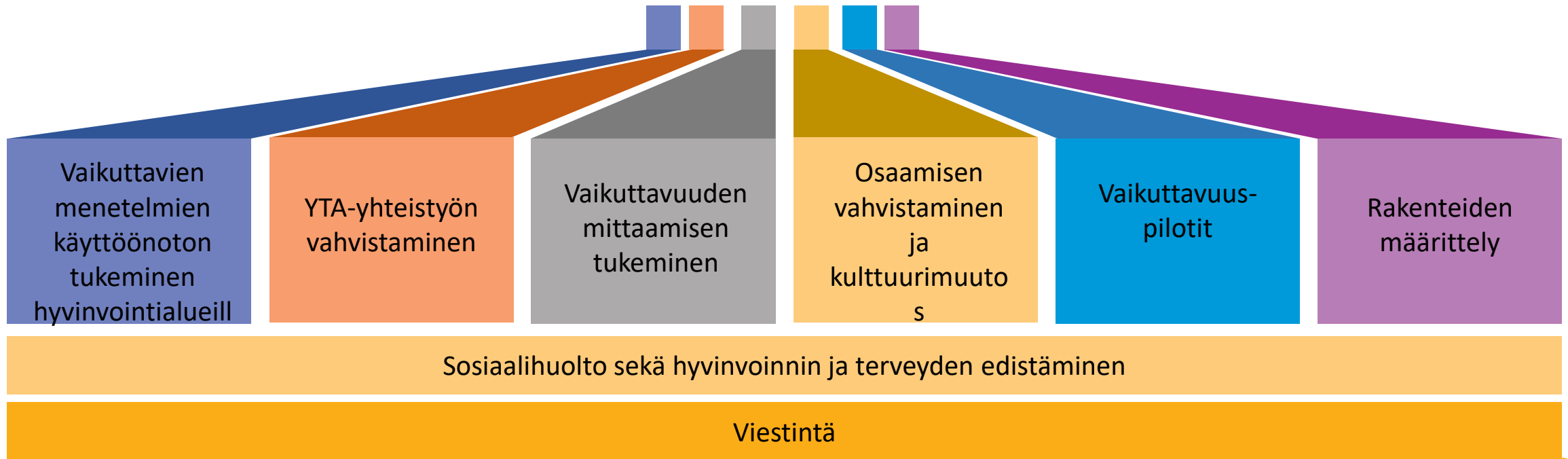
Vaikuttavuuskeskus

VAIKUTTAVUUSKESKUSVALMISTELUN VUOSI 2024

Vaikuttavuus
keskus

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

SOSIAALIHUOLTO VALMISTELUSSA

OSAAMINEN	MITTAAMINEN	VERKOSTOT
Tapahtumien järjestäminen	Mittarikartoitus	Vaikuttavuuden yhta- tapaamiset teemoittain
Vaikuttavuusvirittäjät	Mittarityöpaja	Kansalliset teemaverkostot
Viestintä	Hyvinvointialueiden tukeminen mittareiden valinnassa	Yhteistyöverkostot (esim. professiojohdon verkosto ja osaamiskeskusverkosto)

Vaikuttavuusvirittäjät

- **Tavoite:** tukea hyvinvointialueita vaikuttavuuden edistämisessä
- **Miten:** välittää tietoa mittareista, menetelmistä, toimintamalleista, menetelmien juurruttamisesta, vähähyötyisistä hoidoista ja menetelmistä
- **Konkreettisesti:**
  - Hyvinvointialueet voivat ”pyytää apua” Forms-lomakkeella
  - Hyvinvointialue vastaa alkukartoitukseen
  - Vaikuttavuuskeskus etsii teemaan liittyvää vaikuttavuustietoa, asiantuntijoita, muilla hyvinvointialueilla ja vaikuttavuuspiloteissa tuotettua osaamista
  - Tieto toimitetaan hyvinvointialueelle yhdessä sovitulla tavalla (sähköposti, Teams, livetapaaminen, asiantuntijaluentojen järjestäminen tms.)
  - Mallin vaikuttavuutta arvioidaan Forms-kyselyllä toteutuksen jälkeen

Edistää vaikuttavuutta hyvinvointialueilla

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Vaikuttavuus, mitä ja miksi?

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Mitä on vaikuttavuus?

- **Vaikutus** on palvelun, hoidon, lääkkeen tai muun intervention käytöstä aiheutuva muutos
- **Vaikuttavuus** on tavoiteltu hoidon, palvelun, lääkkeen tai muun intervention aikaansaama myönteinen muutos toimintakykyyn, terveydentilaan tai hyvinvointiin
- **Kustannusvaikuttavuus** on saatujen vaikutusten suhde käytettyihin resursseihin

Vaikuttavuus ei ole...

- Sama asia kuin onnistunut asiakaskohtaaminen ja asiakastyytyväisyys: puoskarinkin asiakas voi kokea tulleen kohdatuksi hyvin ja olla tyytyväinen saamaansa palveluun, vaikka asiakkaan tilanteessa ei tapahtuisikaan muutosta
- Sama asia kuin tehokkuus: vääriä asioita voidaan tehdä erittäin tehokkaasti
- Liian monimutkaista sosiaalihuollolle: kompleksisia interventioita ja niiden vaikuttavuutta pystytään arvioimaan, esimerkkejä kv-tutkimuksesta ja esim. psykiatriasta ja terapioiden tutkimuksesta
- Mahdotonta arvioida, koska työskentely perustuu suhteeseen: suhteen merkitystä on pystytty poissulkemaan interventiotutkimuksissa, lisäksi vuorovaikutustaitojakin voidaan arvioida ja kouluttaa

Vaikuttavuuden arviointi on ammattieettinen velvollisuus

- Vaikuttavuuden arviointi on yksinkertaisimmillaan muutoksen arviointia, mikä on sosiaalityössä tuttua
- Sosiaalityön menetelmällistäminen ja menetelmien arviointi mahdollistaa sen, että jokainen asiakas saa työntekijästä ja alueesta riippumatta riittävän yhdenvertaista tukea, jossa vaikuttavaksi todetut elementit toistuvat
- Vaikuttaviksi todettujen menetelmien käyttö lisää sosiaalityön luotettavuutta ja mahdollistaa asiakkaalle työskentelyn perusteiden arvioinnin
- Vaikuttavaksi todettujen menetelmien käyttö vahvistaa myös työntekijän oikeusturvaa, kun käytetyt menetelmät voi perustella tutkimusnäytöllä (ja toivottavasti tulevaisuudessa myös suosituksilla!)

Miten edistää vaikuttavuutta hyvinvointialueilla?

1. Valitse pieni/hallittava kokonaisuus, jonka vaikuttavuudesta haluat saada tietoa.
2. Määritä toiminnan tavoite: mikä on se muutos mikä halutaan saada aikaan?
3. Huolehdi, että yksikössäsi on riittävä osaaminen ja sitoutuminen vaikuttavuuden edistämiseen
4. Selvitä mittarit, joilla tavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida
5. Suunnittele mittareiden edellyttämä tiedonkeruu (hyödynnä jo kertyvää tietoa)
6. Suunnittele tiedon analysointi ja hyödyntäminen

Alkuun lähtemistä helpottaa:

- Systemaattisuus, pienet askeleet
  - Osaamisen varmistaminen
  - Vähähyötyisen työn tunnistaminen ja karsiminen
  - Hyödynnä esimerkkejä toisilta alueilta –kaikkea ei tarvitse tehdä itse! Jaa oppimasi myös muille
  - Kysy apua
- Vaikuttavuuskeskuksesta

Muistilista mittarin valintaan

- Mieti tarkkaan, miksi ja mille asiakasryhmälle tarvitset mittaria ja mihin käytät mittauksista saatavaa tietoa
- Valitse luotettavia ja tutkittuja mittareita, älä kehitä omaa
- Luotettavia mittareita ja suosituksia niiden käyttöön löytyy esimerkiksi THL:n Toimia-tietokannasta: [TOIMIA-tietokanta – THL](#)

Kiitos!

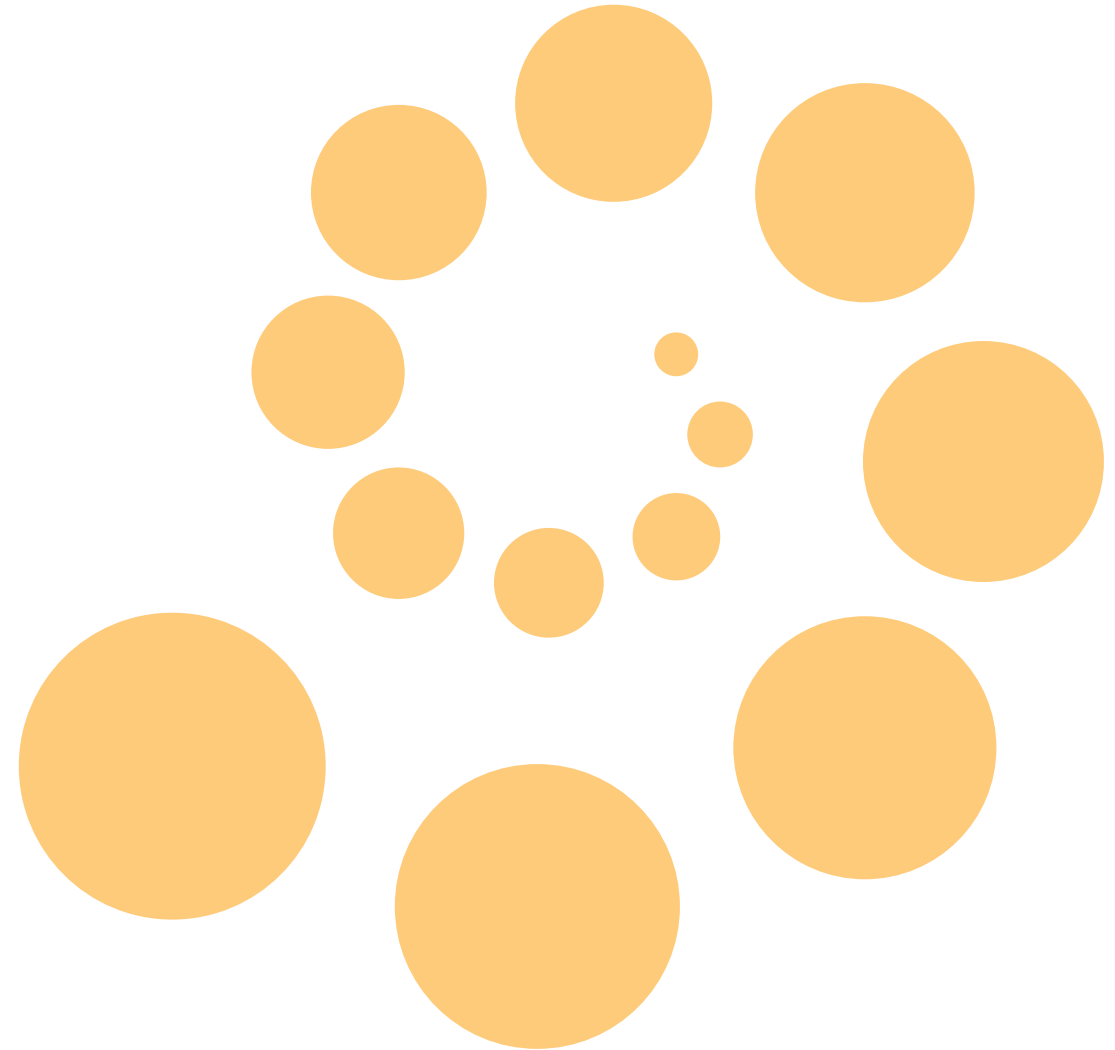
<https://vaikuttavuuskeskus.fi>

Projektisuunnittelija, sosiaalihuolto
Katariina Similä
044 473 9906
katariina.h.simila@pirha.fi

Projektipäällikkö
Riikka Ovaskainen
044 473 9708
riikka.ovaskainen@pirha.fi

Vaikuttavuusylilääkäri, työryhmän
puheenjohtaja
Suvi Liimatainen
040 058 1871
Suvi.liimatainen@pirha.fi

Tietojohtamisen asiantuntija
Antti Peltö-Huikko
040 139 6721
antti.pelto-huikko@pirha.fi

Sosiaalihuollon suositukset -osahanke

29.5.2024

Maria Tapola-Haapala

tutkija, VTT, laillistettu sosiaalityöntekijä

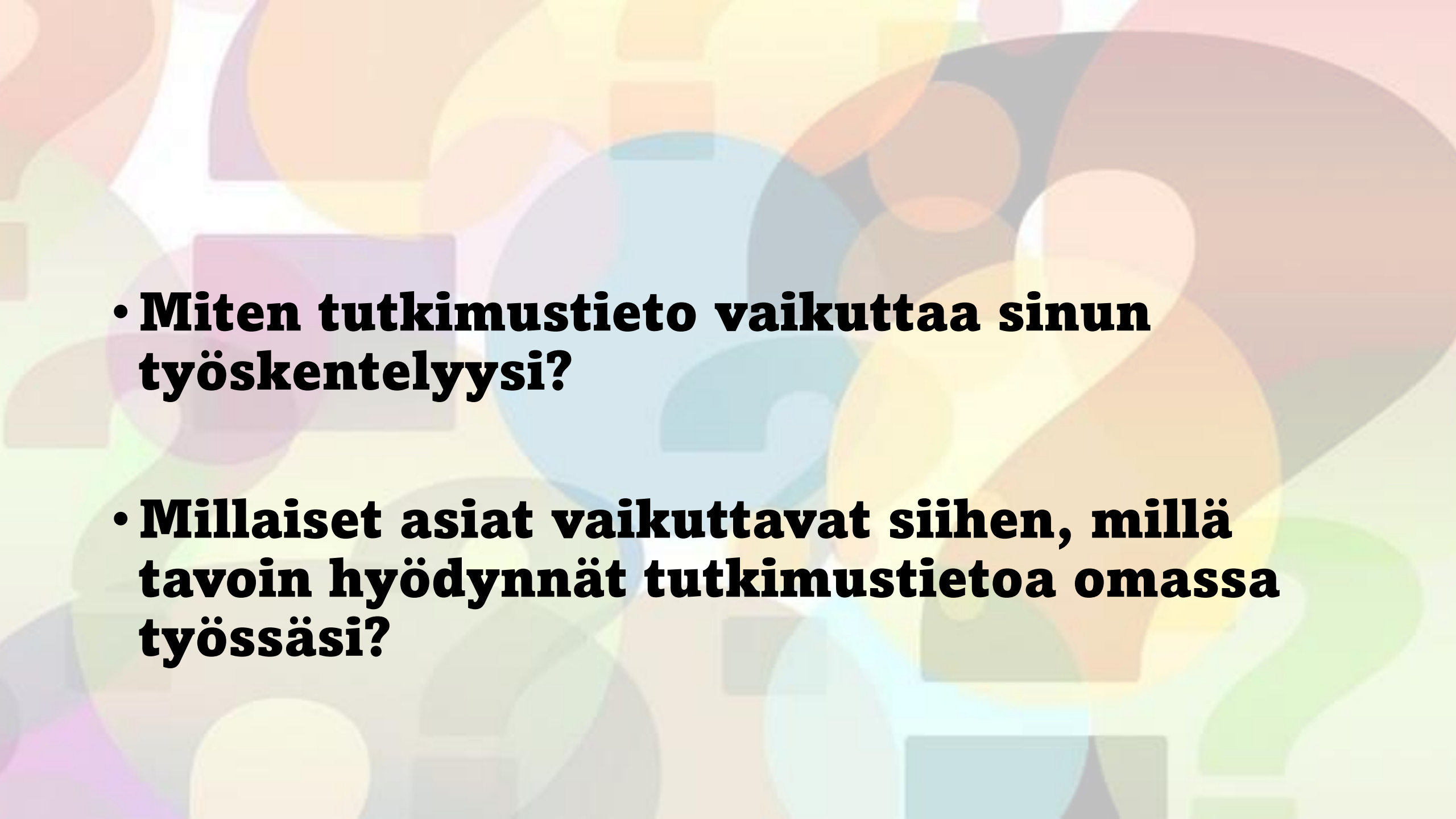

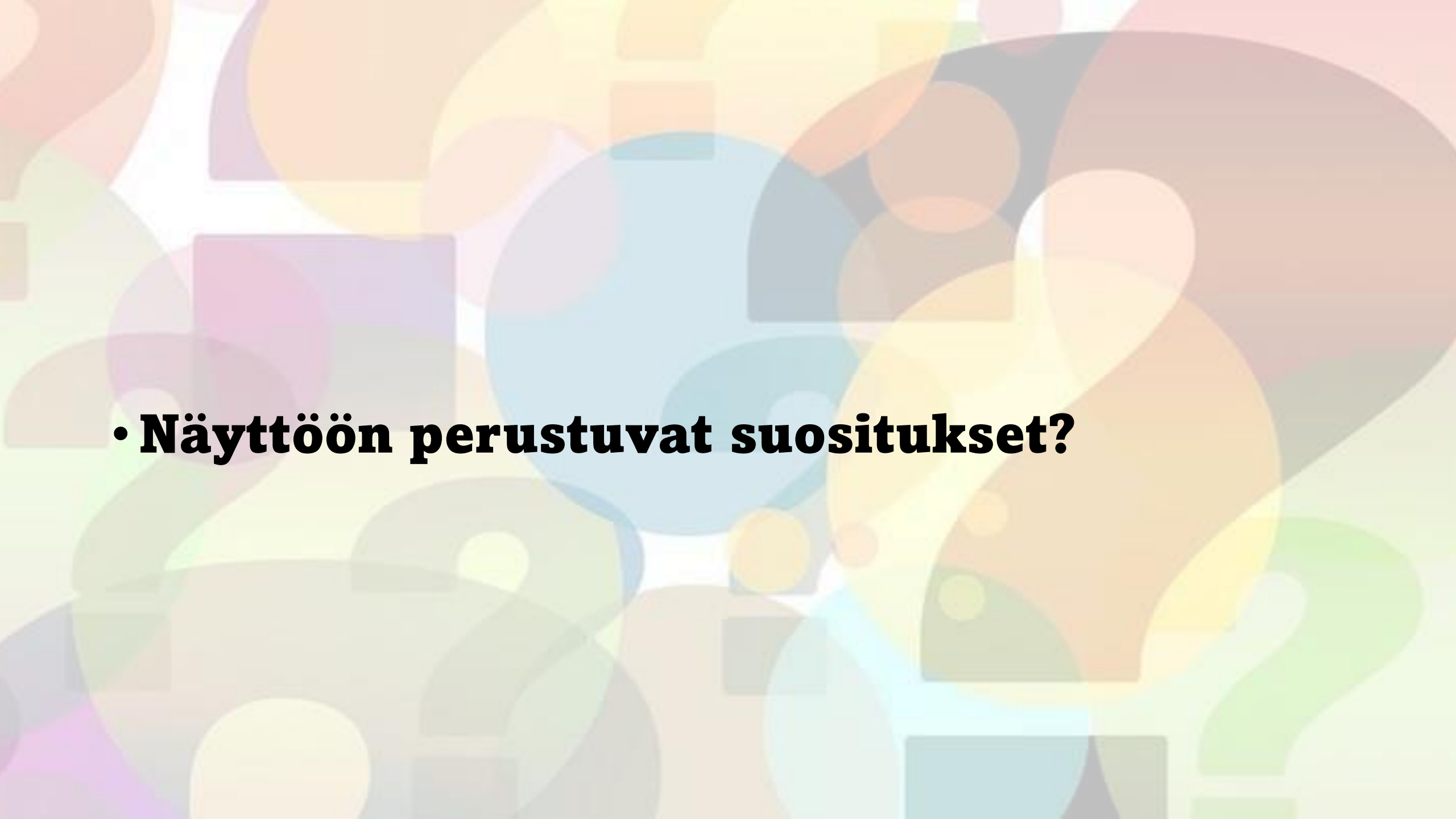
maria.tapola-haapala@paijatha.fi

Sosiaalialan osaamiskeskus Verso,

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

-
- **Miten tutkimustieto vaikuttaa sinun työskentelyysi?**
  - **Millaiset asiat vaikuttavat siihen, millä tavoin hyödynnät tutkimustietoa omassa työssäsi?**

• **Näyttöön perustuvat suositukset?**

Mitkä näyttöön perustuvat suositukset?

- *Näytöllä* tarkoitamme ”ajantasaista, järjestelmällisesti koottua ja kriittisesti arvioitua tutkimustietoa” (Hotus [ei vuosilukua])
- ...ja *näyttöön perustuvilla suosituksilla* ennalta määriteltyä systemaattista prosessia noudattaen laadittuja yhteenvetoja näytön pohjalta suositeltavista menetelmistä ja toimintatavoista.
- Suositukset mahdollistavat esimerkiksi *näyttöön perustuvan toiminnan* toteuttamisen. Näyttöön perustuva toiminta tarkoittaa sosiaali- ja terveydenhuollossa ammatillisten ratkaisujen tekemistä parhaan saatavilla olevan näytön pohjalta ottaen huomioon myös esimerkiksi asiakkaan/potilaan toiveet ja tarpeet sekä ammattilaisen ammattitaidon. (Muokattu lähteiden Hotus [ei vuosilukua]; Kouvonen ym. 2023; THL 2022 pohjalta.)
- Hyödynnetään vaikuttavuustutkimusta mutta myös muuta tutkimusta
  - Esimerkiksi laadulliset tutkimukset ihmisten kokemuksista jostakin elämäntilanteesta
- Vahvistavat yleisesti katsausmetodologista osaamista

Näyttöön perustuvat suositukset Suomessa, mm.

- Suomalainen Lääkäriseura Duodecim: Käypä hoito -suositukset
- Hoitotyön tutkimussäätiö Hotus: Hotus-hoitosuositukset®
- Suomen Fysioterapeutit: Fysioterapiasuositukset
- (-Kasvun tuen vaikuttavuusarviot)
- (-Palveluvalikoimaneuvoston suositukset)

Alkoholiongelmat

Muistisairaahan henkilön päivittäistoiminnoista suoriutumisen tukeminen

– Lääkkeettömät menetelmät hoitotyössä

Depressio

lääkkään turvallinen kotiutuminen sairaalasta

Äkillisesti kuolleen henkilön läheisten tukeminen

Muistisairaudet

Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen hoito

Perheessä tapahtuvan lapsen kaltoinkohtelun riskiolojen tunnistaminen

Huumeongelmat

Skitsofrenia

”Esitämme, että sosiaalihuoltoon luodaan tutkittuun tietoon perustuva Käypä sosiaalityö - järjestelmä pitkäjänteisellä systemaattisella suunnitelmalla ja kehitystyöllä, joka sisältää rakenteen, vastuutahon ja rahoituspohjan. Suunnitelman valmistelua varten sosiaali- ja terveysministeriö kutsuu työryhmän, jossa on edustettuina THL, yliopistot/Sosnet, hyvinvointialueet ja erityisesti yliopistosairaala ylläpitävät hyvinvointialueet (yta). Uusi toiminta tulisi valmistella siten, että se vahvistaa organisatorisesti sosiaalihuollon kokonaisrakenteita ja sisältöohjausta.”

Sosiaalihuollon sisältöohjaus
hyvinvointialuerakenteessa:

Nykytila ja toimenpide-ehdotukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita
2024:3. Anneli Pohjola & Anu Muuri.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5416-8>

Lukijan mielipide | Sosiaali- ja terveydenhuollon suositusten
laatimiseen ja käyttöönottoon tulee varmistaa riittävät resurssit.

Helsingin Sanomat Lukijan mielipide 21.5.2024 (ingressi)

Lastensuojelu kaipaa läpinäkyvää toimintamallia

Helsingin Sanomat Lukijan mielipide 14.5.2024

Käypä hoito -suositusten politisoiminen vähentäisi niiden luotettavuutta

Helsingin Sanomat Lukijan mielipide 24.4.2024

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Sosiaalialan osaamiskeskus
Verso

Sosiaalihuollon suositukset (2023-2025)

(<https://paijat-sote.fi/sosiaalialan-osaamiskeskus-verso/kehittamishankkeet/sosiaalihuollon-kustannusvaikuttavuus/>)

- Suomen kestävän kasvun ohjelmaan kuuluvan hankkeen *Kustannusvaikuttavuus osaksi suosituksia* osahanke, jossa keskitytään sosiaalihuollon suosituksiin liittyviin kysymyksiin
- Osahankkeen toteuttaa Sosiaalialan osaamiskeskus Verso yhteistyössä muiden sosiaalialan osaamiskeskusten ja FinCCHTA:n kanssa. Sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA tuottaa osahankkeeseen selvityksen näyttöön perustuvien sosiaalipalvelujen tilanteesta muissa Pohjoismaissa.
- Osahankkeen tutkijana toimii Maria Tapola-Haapala. Mukana hanketyössä ovat professori emerita Marketta Rajavaara, johtaja Kirsi Kuusinen-James Versosta sekä kehittämissuunnittelija Marjo Hannu-Jama SONet BOTNIasta.

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Sosiaalihuollon suositukset -osahankkeen tavoitteet

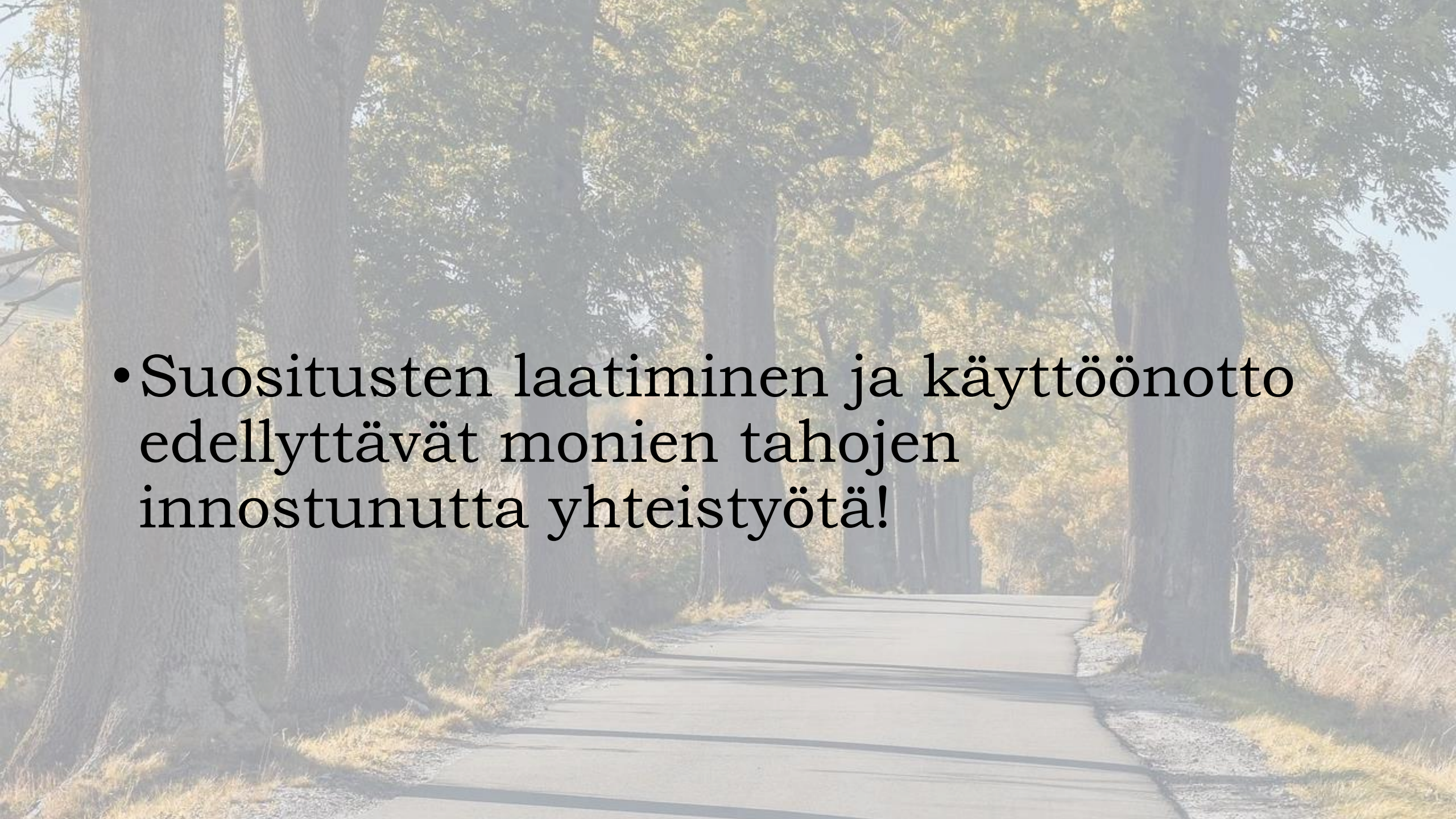
- 1) selvittää nykytila sekä tiedolliset ja organisatoriset edellytykset, mahdollisuudet ja esteet sosiaalihuollon näyttöön perustuvien suositusten aikaansaamiselle,
- 2) tuottaa kehittämismalleja, ehdotuksia ja skenaarioita koskien toiminnan organisoimista, jotta näyttöön perustuvien suositusten aikaansaamisessa edetään kansallisesti (ja alueellisesti),
- 3) toteuttaa pilotti liittyen näyttöön perustuvien suositusten kehitystyöhön.

Mitä olemme jo tehneet?

- Terveystieteiden tutkimuskeskusteluihin tutustumista
- Sosiaalityön kansainvälisiin suosituskeskusteluihin tutustumista
- Kyselyn toteuttaminen sosiaalihuollon asiantuntijoille
  - Vastaajat näkivät suositukset pääsääntöisesti tarpeellisina, mutta kriittisiäkin seikkoja nostettiin esille.
- Pohjoismaisiin näyttöön perustuvien sosiaalipalvelujen rakenteisiin tutustumista
- Verkostojen luomista, aiheen esillä pitämistä
- (Blogi)kirjoituksia
- Pilottisuositusten laadinnan käynnistäminen; työnimenä *ihmissuhteiden huomioiminen päihdeongelmasta toipumisen yhteydessä*

-
- A photograph of a paved path winding through a forest. The path is made of light-colored paving stones and leads into the distance. Tall, mature trees line both sides of the path, their leaves showing signs of autumn with some yellowing. The scene is captured in a soft, slightly hazy light, suggesting a quiet morning or late afternoon. The text is overlaid on the left side of the image.
- Suositusten laatiminen ja käyttöönotto edellyttävät monien tahojen innostunutta yhteistyötä!

Osahankkeen ajankohtaiset kuulumiset (mm. tilaisuudet, kirjoitukset):

- <https://paijat-sote.fi/sosiaalialan-osaamiskeskus-verso/kehittamishankkeet/sosiaalihuollon-kustannusvaikuttavuus/>
- Sähköposti: maria.tapola-haapala@paijatha.fi

Tervetuloa Sosiaalihuollon suosituksien - osahankkeen seuraavaan kaikille avoimeen Teams- tilaisuuteen!

Tutkimustiedosta suosituksiin – kehittämistyön ihmettelyä

Torstaina 6.6.2024 klo 13.00-15.00

Ei ennakkoilmoittautumista. [Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Kokoustunnus: 366 843 142 938, Tunnuskoodi: TRZiGg

Yhteyksiin liittyvissä ongelmatilanteissa tarkistathan mahdolliset tiedotteet osahankkeen kotisivulta:
<https://pajat-sote.fi/sosiaalialan-osaamiskeskus-verso/kehittamishankkeet/sosiaalihuollon-kustannusvaikuttavuus/>

Lisätietoa: tutkija Maria Tapola-Haapala, Sosiaalialan osaamiskeskus Verso, maria.tapola-haapala@pajatha.fi

Lähteet

- Hotus (ei vuosilukua) Solmussa käsitteiden kanssa? Mitä tarkoittaa näytönaste? Haettu 28.5.2024 osoitteesta <https://hotus.fi/nayttoon-perustuva-terveydenhuolto/sanasto/>
- Kouvonen, Petra; Tani, Sara; Kurki, Marjo & Hamari, Lotta (toim. Koskenalho, Ninnu) (2023) Miten onnistun implementoinnissa? Opas psykososiaalisten menetelmien vaikuttavaan implementointiin. Itlan oppaat ja käsikirjat 2023:1. Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö. Haettu 28.5.2024 osoitteesta <https://kasvuntuki.fi/wp-content/uploads/2023/09/itla-implementointiopas-2023-final-31082313291.pdf>
- THL (2022) Näyttöön perustuvat tuki- ja hoitomenetelmät. Haettu 19.9.2023 osoitteesta https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyspalvelut/terapeuttiset-menetelmat-ja-terapiapalvelut/nayttoon-perustuvat-tuki-ja-hoitomenetelmat#N%C3%A4ytt%C3%B6nC3%B6nC3%B6n_perustuva_toiminta

Kuvien lähde logoja lukuun ottamatta:

- Pixabay (kokoa ja sävyä on saatettu muokata)

Rakenteellinen sosiaalityö ja sosiaalinen raportointi

Asiantuntija Milla Rantakari

29.5.2024

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

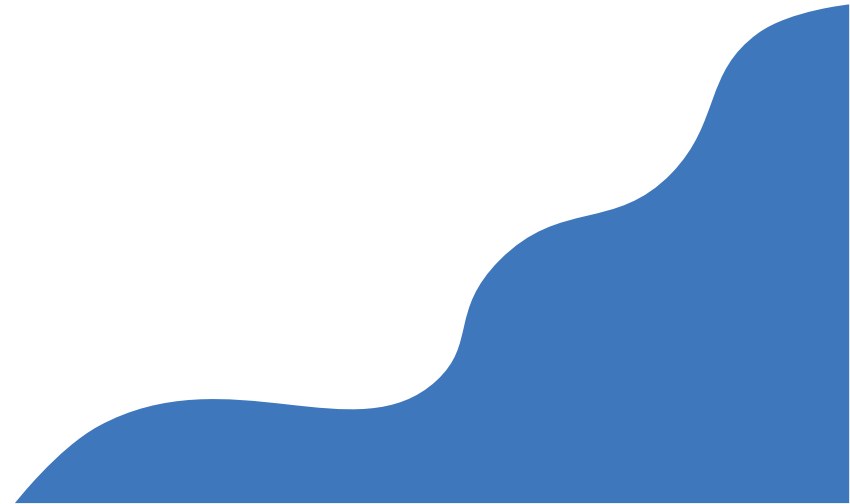

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Aiheita

- Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueella
- Sosiaalisen raportoinnin pilotointi ja tulokset 2023-2024
- Rakenteellisen sosiaalityön osaamistarpeet – kysely 2024
- Jatkosuunnitelmia

Rakenteellinen sosiaalityö -osaprojektin tavoitteet

- 1) Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle on laadittu **rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelma**
- 2) Alueen sote-ammattilaisten **rakenteellisen sosiaalityön osaamista** on vahvistettu
- 3) Rakenteellinen sosiaalityö on **juurrutettu osaksi hyvinvointialueen tiedon tuotantoa**

Tavoitteena on, että jatkossa rakenteellisen sosiaalityön tietoa tuotetaan systemaattisesti, sitä pystytään hyödyntämään johtamisessa ja tieto on yhteismitallista sekä vertailukelpoista muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen

Toteutuneet toimenpiteet

- Osallistuminen kansalliseen kehittämiseen (THL verkostot ja työpajat)
- Rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman koekäyttö ja sisältöjen työstäminen
- Sosiaalisen raportoinnin mallin kehittäminen ja pilotointi
- Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistaminen
  - Pätevämateriaalit. **Huom!** Juuri lisätty materiaalia mm. rakenteellisen sosiaalityön toimintakehikosta, osa-alueista ja toimijoista
  - Verson aamukahvit
  - Sosiaalisen raportoinnin esittelyt (n300)
- Sosiaalityötä Päijät-Hämeessä –blogi
- Sosiaalityön tiekartta –työskentely (tilaisuudet, kyselyt)

- Sosiaalityön urapolun työstäminen
- Sosiaalityön kehittämisryhmiin osallistuminen
- Tilannepäivitykset Peson ja IKUn johtoryhmissä
- Verkostoyhteistyö mm.
  - Hyte
  - Osallisuusohjelman toimeenpano, asiakasosallisuuden edistäjien verkosto
  - Omavalvonta
  - Sosiaalialan osaamiskeskusten rakenteellisen sosiaalityön verkosto

Sosiaalinen raportointi

- Sosiaalinen raportointi on keskeinen rakenteellisen sosiaalityön menetelmä ja käytössä lähes kaikilla hyvinvointialueilla. Se on **menetelmä, joka luo rakenteita tiedon tuottamiselle ja toimenpide-ehdotusten tekemiselle** (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 7§).
- Tavoitteena on **tuottaa asiakastyössä kertyvää tietoa** muun muassa palvelujen suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä kehittämisen tueksi.
- **Täydentää** indikaattori- ja tilastotietoa osana tiedolla johtamista.
- Mahdollisuus saada esiin ja hyödyntää **sosiaalialan ammattilaisten tietoa ja asiantuntemusta**.
- Raportoinnin avulla voi nostaa esiin esimerkiksi **ajankohtaisia ilmiöitä, kehittämistarpeita sekä toimivia käytäntöjä ja palvelupolkuja**. Se voi auttaa tuomaan esiin myös mahdollisia **palvelujen välinputoajia**.
- Tavoitteena on **monitoimijainen rakenteellinen sosiaalityö** ja moniääninen raportointi → asiakkaat, työntekijät, yhteistyökumppanit

Sosiaalisen raportoinnin pilotointi 2023-2024

- Raportointityökaluna Webropol-lomake, jota kehitettiin Innostuneet kehittäjät – työryhmän kanssa syksyllä 2023.
- **Pilotin toteutus 16.10.2023-15.3.2024**
- Vastauksia yhteensä 55. Osa vastauksista sisälsi useampia ilmiöitä/asioita.
- **Palaute** raportointimahdollisuudesta oli ainoastaan positiivista ja lomake koettiin hyvänä väylänä nostaa asioita esiin.
- Toiveena **raportointimahdollisuus** myös muille ammattilaisille.
- Henkilöstö toivoi tietoa siitä, **miten raporttien tuottama tieto etenee** organisaatiossamme ja miten sitä hyödynnetään.
- **Raporttien reflektointi** eri näkökulmista on tärkeää: ilmiöiden laajuus, meneillään olevan kehittämisen hahmottaminen, eri näkökulmat ilmiöstä, uutta tietoa ilmiöön liittyen...

Raportointitulokset 2023-2024

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Palvelu, johon ilmiö liittyy, voit valita useamman vaihtoehdon.
Vastaajien määrä 55, valittujen vastausten määrä 98

TOP 5

Ikääntyneiden palvelut **n20** (36%)

Työikäisten palvelut **n14** (25%)

Jokin muu, mikä? **n11** (20%) mm.
omaishoito

Vammaispalvelut **n11** (20%)

Kuraattoripalvelut **n10** (18%)

Lasten ja nuorten hyvinvointi **n7**

Perhesosiaalityö **n6**

Lastensuojelu **n6**

Psykososiaalisen kuntoutuksen palvelut **n4**

Maahanmuuttajien sosiaalityö ja sosiaaliohjaus **n3**

Päihdehuolto **n2**

Sosiaalipäivystys **n1**

Sosiaalinen kuntoutus ja osallisuus **n1**

Taloudellinen tuki **n1**

Jälkihuolto **n1**

Terveysosiaalityö

Yksittäiset vastaukset ovat voineet sisältää useampia havaintoja ja liittyä myös useampaan eri palveluun ja asiakasryhmään.

- **36 raporteista** koski koko Päijät-Hämeen hyvinvointialuetta (**67%**)
- **16 raporteista** koski Lahtea (**30%**)
- **Kolme raporttia** koski valtakunnallista ilmiötä
- **Kolme raporttia** koski Asikkalaa, **kaksi** Hollolaa ja **yksi** Padasjokea
- **48 raporttia** koski negatiivisia ilmiöitä ja asioita
- **Viisi raporttia** koski positiivisia ilmiöitä ja asioita
- **Kahden raportin** kohdalla vastaaja oli valinnut vaihtoehdon En osaa sanoa

Raportoitavat ilmiöt koskivat (voit valita yhden)

TOP 5

Puuttuva palvelu, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus **n15** (27%)

Jokin muu **n8** (15%) mm. oikeus myöntää palveluja

Toimiva työmenetelmä, käytäntö, palvelu tai palvelupolku **n7** (13%)

Viranomaisten välinen yhteistyö **n7** (13%)

Mielenterveys **n4** (7%)

Ilmiöt ovat tarkentuneet vastausten sisältöjen perusteella, koska vastaaja on voinut valita tässä vain yhden vaihtoehdon.

Muita yksittäisiä

Toimintakyky, terveys ja elämänhallinta

Omaiset ja läheiset

Lapsen tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi

Asuminen

Työttömyys

Osallisuus

Raporttien keskeisiä teemoja

Mielenterveyspalvelujen saatavuus eri asiakas- ja ikäryhmien kohdalla

- Lapset ja nuoret
- Opiskelijat, työttömät, yli 30-vuotiaat sekä päihderiippuvaiset asiakkaat

Yhteistyö ja palvelujen integraatio, muun muassa

- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyön puutteet
- Asiakkaiden ohjautumisen haasteet eri palvelujen välillä.
- Sopivien palvelujen ja yhteistyön puute tilanteissa, joissa asiakkailla oli useamman eri tuen tarpeita.
- Toisen toimijan palvelujen puutteiden tai rajaamisen aiheuttama paine muiden toimijoiden palveluihin.

Positiiviset ilmiöt

- Työyhteisön toimivuus
- Hyvät käytännöt kuten
  - Alaikäisten mielenterveyspalveluiden kouluille jalkautuva työ
  - Omaishoidon Täällä tukenasi –puhelut

Ratkaisuehdotuksia oli tehty muun muassa

- Uusiin käytäntöihin
- Sosiaalityöstä tiedottamisen lisäämiseen ja
- Toimijoiden välisen yhteistyön tiivistämiseen liittyen.

Tulosten jaottelu

- Työikäisten palvelut
  - Vammaisten palvelut
  - Asuminen
  - Lapset, nuoret ja perheet
  - Ikääntyneet
  - Työn tekemisen edellytykset
  - Hyvät käytännöt
-
- Tuloksia toimitettu myös eriteltynä omaishoidosta sekä mielenterveys- ja päihdepalveluista.

Esimerkkejä **työikäisiin** liittyvistä raporteista

- Asiakkaat eivät **ehdi saada tarvitsemiaan mielenterveyspalveluja** kuntouttavan työtoiminnan aikana, vaikka työllistymis- ja terveyshaasteita työstetään.
- **Tulevat vuokrankorotukset, luottotietojen puute ja kohtuuhintaisten asuntojen vähäisyys** voivat vaikuttaa asumiseen, asunnon saantiin ja työllistymisen mahdollisuuksiin.
- **Tiedonkulku ja palvelujen jatkuvuus** on puutteellista erityisen tuen tarpeessa olevan asiakkaan muuttaessa hyvinvointialueelta toiselle.
- Yli 30-vuotiaiden asiakkaiden **palvelujen puute**.

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Asiakkaille pitäisi voida järjestää **tarvittavia palveluja** ja matalan kynnyksen paikkoja
- Kelan **kohtuuvuokratason nostaminen**
- Mahdollisuus **hakea palveluja hyvissä ajoin** ennen muuttoa toiselle hyvinvointialueelle.
- **Yhteistyön lisääminen** toimijoiden kesken ja **enemmän palveluja** aikuisille, joilla on mielenterveysongelmia ja yksinäisyyttä.

”Asiakkaat ovat meillä 2 vuotta asiakkaana, jonka aikana yritämme työstää kaikkia työllistymis- ja terveyshaasteita. Tämän hetkinen tilanne on se, että asiakkaittemme kuntouttava työtoiminta 2 vuotta tulee täyteen, ennen kuin asiakkaat ovat päässeet tarvitsemansa tuen piiriin, esimerkiksi nepsytytkimukset, psykoterapia ja psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto.

Tällä hetkellä ihmiset tarvitsevat hyvin kokonaisvaltaista eheytymistä, tukea ja palveluita. Palveluiden saatavuus olisi todella tärkeää.”

Esimerkkejä vammaisiin asiakkaisiin liittyvistä raporteista

- **Peruspalvelujen ajallinen ja sisällöllinen rajaaminen** aiheuttaa asiakkaiden hakeutumista erityispalveluihin, joihin he eivät kuitenkaan ole oikeutettuja.
- Päihteitä käyttäville vammaisille **ei ole asumispalveluja ja mahdollisuuksia päästä päihdekuntoutukseen.**
- **Ohjauksen ja neuvonnan tarve erityislapsiperheissä** (omaishoidon loma-ajat, nivelvaiheet, itsenäistyminen)

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Peruspalveluiden **rajausten miettiminen** asiakkaiden tarpeiden ja erityispalvelujen näkökulmasta.
- Päihteitä käyttävien vammaisten **palveluntarpeen tunnistaminen ja huomiointi kilpailutuksessa.**
- **Tiedottamiseen panostaminen ja informaatiokanavat**, jotka tavoittavat erityislapsiperheet.
- **Verkostoyhteistyön vahvistaminen** kolmannen sektorin kanssa, jotta palveluita pystytään tarjoamaan erityislapsiperheille.

”Päihteitä käyttävälle vammaiselle ei alueella ole asumispalveluja. Päihteiden käytön vuoksi moni vammaiselle muuten tarjottava tuki saattaa rajautua pois.”

Esimerkkejä asumiseen liittyvistä raporteista

- Alle 65-vuotiaille muistisairaille **ei ole tuen tarpeisiin vastaavaa asumismuotoa** ja yksittäisillä työntekijöillä kuluu aikaa sopivan asumismuodon etsimiseen
- Iäkkäille asunnottomille, joilla on heikentynyt fyysinen toimintakyky, **ei ole sopivaa tilapäisasumisen muotoa** eikä kotihoitoa pystytä järjestämään.
- Terveystuon odotukset **raivaussiivouksen kiireelliselle järjestämiselle** asiakkaan kotiutuessa sairaalasta.

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Alle 65v. päihde- ja mielenterveysongelmaisille ja muistisairaille asiakkaille **oma asumisyksikkö** jossa on myös yöhoidon/-tarkkailun mahdollisuus
- **Ylempien esihenkilöiden yhteistyö ja sovitut käytännöt** haastaviin asuttamistilanteisiin
- **Työryhmä**, jossa voisi nimettömästi konsultoida eri palvelujen välillä asiakkaiden sijoittamisesta asumispalveluun.
- Terveystuon **tiedottaminen** sosiaaliuonon raivaussiivoustilanteisiin liittyvästä prosessista.

”Asumispalveluiden väliinputajat, kuten ikääntyneiden palveluiden alaikäiset muistisairaat. Fyysisesti hyväkuntoisten noin 60 -vuotiaiden olisi hyvä olla kaltaistensa seurassa. Jos muistisairaus löytyy, eikä yhteisöllinen asuminen sovellu, on suuntana 24h hoivakoti, jossa muu asukaskanta on varsin toisen oloista. Noin 60 -vuotiaana suljettuun hoivakotiin sijoitetun asuminen voi olla monikymmenvuotista.”

Esimerkkejä lapsiin, nuoriin ja perheisiin liittyvistä raporteista

- **Suuret ryhmäkoot, avoimet oppimisympäristöt ja oppimisen tuen riittämättömyys** tuottavat haasteita oppilaille ja tämä näkyy käytös- ja mielenterveyshaasteina sekä runsaina poissaoloina → oppilashuollon, sosiaalihuollon ja mielenterveyspalvelujen tarve kasvaa
- **Lapset ja nuoret eivät pääse mielenterveyspalvelujen piiriin**, eivätkä koe saavansa apua.
- Hyvin vahvan autismikirjon omaavalle lapselle **ei tahdo löytyä soveltuvaa palvelu- ja tukitoimikokonaisuutta.**

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Pienryhmien lisääminen, avointen oppimistilojen poistaminen ja erityistarpeiden riittävä huomioiminen.
- Alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelujen **jalkautuminen kuntiin.**
- **Psykiatrinen sairaanhoitaja tai psykologi** perhesosiaalityön tiimeihin (nopea avunsaanti, linkki jatkohoitoon)
- **Nepsyosaamisen vahvistaminen** hyvinvointialueella, oikea-aikaisen tuen ja avun tarjoaminen ja ammatillisten tukihenkilöiden rekrytointi. Eri ikäisten autismin kirjon henkilöiden palveluiden perkaus, palautteen kuuleminen perheiltä mitä he tarvitsisivat ja **palveluverkon rakentaminen tarvelähtöisesti.**

”Perusopetuksessa on säästösyistä jouduttu kasvattamaan ryhmäkokoja ja erityisopetuksen resurssit ovat myös niukat. Isoissa ryhmissä on enemmän levottomuutta ja yksittäisen oppilaan tuen tarpeisiin ei ehdi aina vastaamaan. Oppimisen tuen riittämättömyys näkyy mm. käytös- ja mielenterveyshaasteina ja runsaina poissaoloina.

Näitä haasteita paikataan oppilashuollon, sosiaalihuollon ja mielenterveyspalveluiden avulla, vaikka suurin tuen tarve kohdistuisi oppimisen tukeen.”

Esimerkkejä ikääntyneisiin liittyvistä raporteista

- **Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten aikuisten majoittuminen** ikääntyneiden vanhempien luokse ja puuttumisen vaikeudet.
- **Haastavat omaiset** pyrkivät määrittelemään asiakkaan kanssa tehtävää työskentelyä.
- Vaikeasti sairaan/sairaudentunnottoman henkilön **kotiin annettavien lääkäripalvelujen puute.**

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Vuokranantajille **paremmat mahdollisuudet puuttua tilanteeseen** ja yhteistyön kehittäminen poliisin kanssa
- **Vahva tuki työnantajalta** ettei työntekijä jää yksin haastavan tilanteen kanssa
- Vaikeasti sairaille tai sairaudentunnottomille henkilöille **jalkautuva lääkäripalvelu**, jonka sosiaalityöntekijä ja -ohjaaja voisi tilata

”Asumisen haasteena on työikäisten lapsien majoittuminen asiakkaan luokse. Työikäisiä lapsilla on omia haasteita elämässään kuten mielenterveys- ja päihdeongelmat.

Asiakas joutuu pelkäämään omassa kotonaan ja sukupolvien yhteisasuminen ei suju, koska riitaa aiheuttaa mm. vanhemman ja lapsen kääntyneet roolit, kun lapsi on nyt kyvykkäämpi hoitamaan asioita ja mahdollisesti vanhemmalla on muistisairautta. Asiakas ei kuitenkaan henno sanoa lapselleen, että muuttaisi pois ja ehkä olettavat, että sosiaalityöntekijä ns. häättää lapset.”

Esimerkkejä **työn tekemisen edellytyksiin** liittyvistä raporteista

- **Projektien riittämättömät hyödyt** perustyölle ja eri asiakasryhmille.
- **Terveystenhuollon "sakkaamisen"** aiheuttamat odotukset sekä terveydenhuollosta, että asiakkailta sosiaalitoimea kohtaan.
- Asiakasohjauksen **suuret asiakasmäärät ja asiakkaiden entistä suuremmat haasteet, ongelmat ja tarpeet** vaikuttavat kykyyn tehdä suunnitelmallista sosiaalityötä/sosiaaliohjausta.

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Projektien suunnittelemisen **käytännön työn näkökulmasta**.
- **Tiedon ja ymmärryksen lisääminen** sosiaalityöstä omaisille ja yhteistyöverkostoille.
- Asiakasohjauksen **resurssin lisääminen ja panostaminen ennaltaehkäiseviin palveluihin** myös yli 30-vuotiaiden asiakkaiden kohdalla.

”Asiakasohjauksen suuret asiakasmäärät ja asiakkaiden entistä suuremmat haasteet, ongelmat ja tarpeet ovat vaikuttaneet siihen, että suunnitelmallista sosiaalityötä/sosiaaliohjausta ei kyetä kaikilla alueilla tekemään.

Työ on usein "tulipalojen" sammuttelua. Työntekijöillä ei ole mahdollista tarjota aina heti niin tiivistä tukea, kun asiakas tarvitsisi ja toisaalta asiakkaiden tilanteet ovat sellaisia, että asiakkaat eivät kykene omien haasteidensa vuoksi sitoutumaan työskentelyyn..”

Esimerkkejä hyviin käytäntöihin liittyvistä raporteista

- **Alaikäisten mielenterveyspalveluiden jalkautuva hanke:** mahdollisuus palvelujen käyttöön koulupäivän aikana tutussa ympäristössä, palvelun vastaanottaminen ja palveluun siirtyminen sekä osaamisen jakaminen ja yhteistyö ovat helpottuneet.
- **Omaishoidon Täällä tukenasi –puhelut:** kuuntelu, asioiden ja tunteiden purkaminen, vinkit ja tieto, tuki omaan hyvinvointiin ja apu jaksamiseen, palveluohjaus, apu asioiden selvittämiseen sekä puhelujen kannatteleva vaikutus.

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- **Jalkautuvan palvelun tarjoaminen jatkossakin** ja laajemmin myös muihin kouluihin tai kiertävä systeemi kouluilla.
- Omaishoitajien **tukihenkilöpalvelu**.
- Omaishoidon tyytyväisten asiakkaiden **prosesseista oppiminen ja hyvien käytäntöjen hyödyntäminen**.

”Alaikäisten mielenterveyspalveluiden jalkautuva hanke on positiivinen ilmiö.

Yläkoulun oppilaille on tarjoutunut mahdollisuus alaikäisten mielenterveyspalveluiden käyttöön koulupäivän aikana omassa tutussa ympäristössä.

Palvelun vastaanottaminen on helpottunut kun työntekijä on tuttu ja asiakkuuden siirtoa on voitu yhdessä sairaanhoitajan ja kuraattorin yhteisellä tapaamisella tehdä. Osaamisen jakaminen ja yhteistyö alaikäisten mielenterveyspalveluiden kanssa on helpottunut.”

Esimerkkejä muihin ilmiöihin liittyvistä raporteista

- **Asiakkaiden pankkiasioden hoitamisen haasteet:** digiasiointi ja asiakkaiden heikot kyvyt ja mahdollisuudet, puuttuvat henkilöllisyystodistukset, vaatimus työntekijän tunnistautumisesta, vaihtelevat käytännöt pankissa ja eri toimijat rajaavat talousasiat työn ulkopuolelle.
- **Kannabiksen käytön yleisyys** ja avoimuus sekä vertautuminen tupakkaan.
- **Suonensisäisten huumeiden viihdekäytön lisääntyminen** ja suhtautumisen muuttuminen.

Esimerkkejä ratkaisuehdotuksista

- Työntekijöille **paremmat tiedonsaantioikeudet** asiakkaiden pankkiasioissa ja asiointimahdollisuus ilman vahvaa tunnistautumista asumisen, lääkkeiden ja ravinnonsaannin varmistamiseksi.
- Kannabiksen ja kovien huumausaineiden **käytön esillä pitäminen** ja aikuisilta selkeä viesti sen haitoista ja laittomuudesta.
- Päihteiden käyttöä koskevan **kartoituksen laajentaminen** myös muita päihteitä koskevaksi.

"Kannabiksen käyttö on aikaisempaa avoimempaa. Asiakastapaamiselle tullaan kannabikselta haisten ja sen käyttö tuodaan suoraan esiin. Kannabista ei pidetä laittomana päihteenä tai huumeena, vaan se vertautuu tupakkaan luonnontuotteena.

Suonensisäisten huumausaineiden käyttö "viihdekäyttönä" on lisääntynyt. Suonensisäisten huumausaineiden käyttöä ei koeta vakavana eivätkä nuoret tunnista riippuvuutta tai käyttöön liittyviä terveysriskejä."

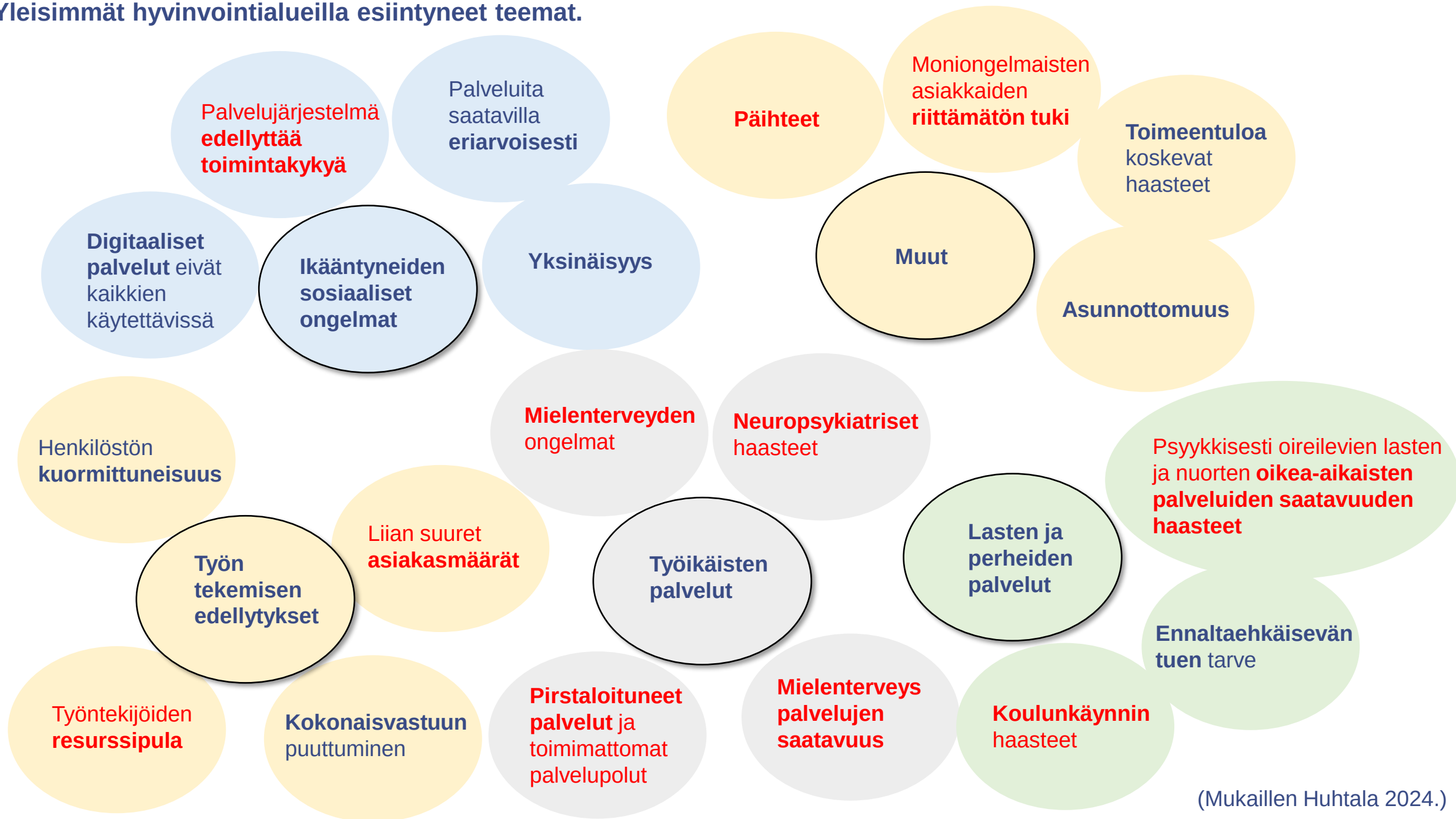

Muiden hyvinvointialueiden raporttien teemoja

- Palvelujen saatavuus, jatkuvuus ja integraatio, palvelujärjestelmän toimimattomuus
- Neuropsykiatristen asiakkaiden oikea-aikaiset palvelut (2)
- Koulupudokkuus
- Psyykkisesti oireilevat lapset ja nuoret (2)
- Työikäisten mielenterveysongelmat (2)
- Päihteet, päihdeongelmat
- Haasteet palvelujärjestelmälle, mm. monikulttuurisuus, väliinputoajat

(Hyvinvointialueet: Varsinais-Suomi, Etelä-Karjala, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Etelä-Pohjanmaa)

Yleisimmät hyvinvointialueilla esiintyneet teemat.

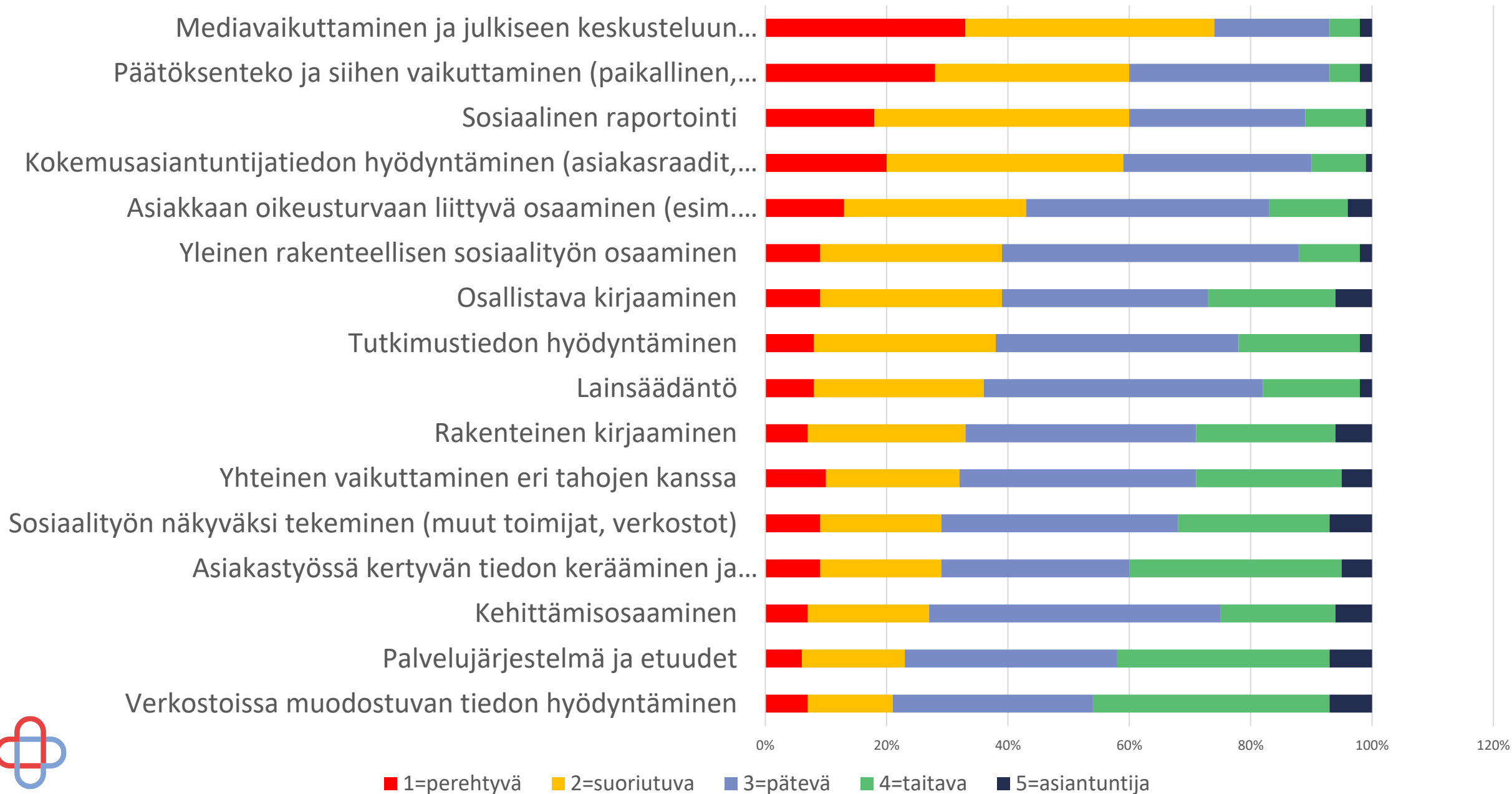
Sosiaalisen raportoinnin tulosten esittely ja hyödyntäminen

- Raporttien **tulokset on jaettu yksiköihin** toukokuussa ja yhteinen tulosten reflektointi on mahdollista edelleen
- **Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman** laatiminen ja toimenpiteet
- Tietoa on toimitettu **hankevalmisteluun**
- Aluevaltuustoaloite liittyen mielenterveys- ja päihdepalveluihin Päijät-Hämeen hyvinvointialueella – Asiakas- ja osallisuuslautakunnan lausunto
- Johtoryhmät (Peso, IKU), Hyte ja muut verkostot
- Kirjalliset tuotokset:
  - Tiivis **koonti** raportointituloksista
  - Laajempi, myös muuta tietoa yhdistävä **raportti**
  - Pohjana syksyllä aloitettavan **ilmiöraportin** tekemiselle
  - Sosiaalisen raportoinnin osio **Rakenteellisen sosiaalityön katsaukseen**

Rakenteellisen sosiaalityön osaamistarpeet n 132

Koen tarvitsevani **paljon tai jonkin** verran tukea ja opastusta tässä asiassa (1=perehtyvä ja 2=suoriutuva) **(n132)**

Mediavaikuttaminen ja julkiseen keskusteluun osallistuminen **74% vastaajista**

Päätöksenteko ja siihen vaikuttaminen **60% vastaajista**

Sosiaalinen raportointi **60% vastaajista**

Kokemusasiantuntijatiedon hyödyntäminen **59% vastaajista**

Asiakkaan oikeusturvaan liittyvä osaaminen **43% vastaajista**

Yleinen rakenteellisen sosiaalityön osaaminen **39% vastaajista**

Osallistava kirjaaminen **39% vastaajista**

Tutkimustiedon hyödyntäminen **38% vastaajista**

Jatkosuunnitelmia

- Sosiaalisen raportoinnin **kirjallisten tuotosten julkaiseminen** (koonti ja raportti)
  - **Katsaus** rakenteelliseen sosiaalityöhön Päijät-Hämeen hyvinvointialueella
  - **Sosiaalisen raportoinnin** jatkosta sopiminen
  - Syksyn 2024 **ilmiöraportoinnin** suunnittelu ja toteutus
-
- Rakenteellisen sosiaalityön **toteutussuunnitelman laatiminen 2024**
  - **THL jatkotyöskentely:** syksyn ilmiönä *Taloudellinen tilanne ja toimeentulo*
  - Rakenteellisen sosiaalityön **osaamisen vahvistamisen** suunnittelu ja toteutus

Seminaarissa on **Rakenteellisen sosiaalityön-kehittämispiste**, jossa voi kysyä lisää meneillään olevasta kehittämistyöstä ja pohtia, millä tavoilla itse on tehnyt rakenteellista sosiaalityötä 😊

Kiitos

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)

Päijät-Hämeessä

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää kasvua. Rahoitus tulee EU:n elpymisvälineestä (Next Generation EU). Ohjelma sisältää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP Recovery and Resilience Plan) ja sovittaa yhteen eri EU-ohjelmien rahoitusta.

Suomen kestävän kasvun ohjelma toteutetaan alueellisissa kehittämishankkeissa, joihin sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustuksia. Ohjelmaa toimeenpannaan jokaisella hyvinvointialueella.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen (Päijät-Sote) kestävän kasvun alueellisen hankkeen tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisyä, digitalisaatiota ja palveluiden monimuotoisuutta, tiedolla johtamista sekä turvata henkilöstön saatavuutta. Ohjelmalle on myönnetty valtionavustusta vuosille 2022-2025.

EU-rahoituksen saajilla on yleinen velvollisuus ilmoittaa rahoituksen alkuperä ja varmistaa EU:lta saadun rahoituksen näkyvyys.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Lähteet

Huhtala, E. (2024) SOSIAALINEN RAPORTOINTI RAKENTEELLISEN SOSIAALITYÖN MENETELMÄNÄ Näkökulmia hyvinvointialueilta https://koskeverkko.fi/wp-content/uploads/2024/04/Harjoitteluraportteja17_Huhtala.pdf

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141301>

Ohjelma jatkuu

- klo 13.20 **Kahvit ja alueella tehtävän kehittämistyön esittelyä** kehittämissisteillä vapaamuotoisesti kiertäen
- klo 14.30 **Työntekijöiden palkitseminen**, perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialajohtaja Mika Forsberg
- klo 15.10 **Jatkosuunnitelmia**
- Klo 15.15 **Tilaisuuden päätössanat**
- Klo 15.30 **Tilaisuus päättyy**

Muistathan merkitä osallistujalistaan, että olet ollut paikalla 😊

Kehittämistyön esittelypisteet

Voitte kierrellä vapaamuotoisesti kahvien lomassa kehittämispisteillä ja tutustua ajankohtaiseen kehittämistyöhön, kysellä, keskustella ja verkostoitua.

Lopuksi teemme lyhyesti yhteenvetoa käydyistä keskusteluista.

Prosessit

- **Psykososiaalisen kuntoutuksen asumispalvelut**, palveluesihenkilö Heli Selkee, projektipäällikkö Emma Peltö ja sosiaalityöntekijä Risto Joensuu
- **Yhteistyöllä tukea työkykyyn -projekti**, projektipäällikkö Satu Holander, työkykykoordinaattori Tarja Mustonen ja palvelukehittäjä Riitta Nuutinen

Yhteistyö

- **Systeemisen työn kehittäminen ja juurruttaminen**, johtava sosiaalityöntekijä Anne Olenius
- **Yhteistyö psykiatrian sosiaalityössä**, sosiaalityöntekijä Kitta Kokko, sosiaalityöntekijä Tuula Teittinen ja sosiaaliohjaaja Emilia Keränen
- **Varhaista tukea mielenterveyteen ja sosiaaliseen toimintakykyyn**. Sosiaaliohjaajat Kati Jalava ja Jussi Kivelä sekä psykiatriset sairaanhoitajat Emmi Kuikko ja Aki Markkola. Projektisuunnittelijat Jonna Juuti ja Sanna Martiskainen
- **Koulun sosiaalityö - MTSS**, johtavat kuraattorit Eija Tommo ja Linda Udd

Asiakastietojärjestelmä ja digitaaliset palvelut

- **Digipalveluiden kehittäminen vammaispalveluissa**, tulosityksikköpäällikkö Jonna Ritvanen ja kehittämiskoordinaattori Satu Huhtiainen
- **Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen** projektisuunnittelija Emma Uusitalo
- **Terveys- ja toimintakykymobiili**, erityisasiantuntija Tuula Häyrinen

Muut: osallisuus, saavutettavuus, tutkimusperustaisuus, vaikuttavuus

- **Käytäntötutkimukset**, kehittämispäällikkö Tuula Carroll
- **TKI-yksikön toiminta**, johtaja Kirsi Kuusinen-James
- **Sosiaalihuollon suositukset –osahanke**, tutkija Maria Tapola-Haapala
- **Rakenteellinen sosiaalityö**, asiantuntija Milla Rantakari
- **Etsivä- ja yhteisösosiaalityö**, Osallisuuden versoja 2, kehittäjäsosiaaliohjaaja Jeannette Semeri
- **Ikääntyneiden etsivä työ**, projektisuunnittelija Johanna Ruuhijärvi + projektityöntekijä Anna Roitto. Liikkuva senioripiste, projektityöntekijät Sarianna Tapaila ja Inka Tiainen
- **Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma**, projektisuunnittelija Tanja Pasanen
- **Near-hanke**, projektipäällikkö Emma Rautava, projektipäällikkö Outi Jokinen, LAB amk
- **Osallisuuden versoja**, projektisuunnittelija Emmi Fjällström

The background of the slide is a solid black color, decorated with numerous small, golden, star-shaped and diamond-shaped confetti pieces scattered across the surface. A white rectangular border is centered on the slide, enclosing the text.

Työntekijöiden palkitseminen

Työura

Talokas

Esihenkilö

Kehittäjä

Työkaveri

Vaikuttaja

The background is a solid dark color, possibly black or dark navy blue. It is decorated with numerous small, gold-colored confetti pieces and stars of various shapes and sizes, scattered across the entire surface. The confetti includes small rectangles, diamonds, and irregular shapes, while the stars are mostly five-pointed. The lighting is soft, giving the gold pieces a slight sheen.

Onnea kaikille
palkituille!

Jatkosuunnitelmia

- Tilaisuuden palautekysely laitetaan osallistujille sähköpostilla tämän viikon aikana
- Tilaisuuden materiaalit ovat myöhemmin saatavilla Sosiaalialan osaamiskeskus Verson verkkosivuilla
- Seuraava **Missä mennään sosiaalityön tiekartalla?** –tilaisuus marraskuussa Teams-etäyhteydellä 26.11.2024 klo 9-11. Laittakaa aika jo kalentereihinne, lisätietoa tilaisuudesta laitamme alkusyksystä.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Aurinkoista kesää ja
rentouttavaa lomaa
kaikille!

